

20200421 10:43

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T [REDACTED]
www.om.nl

Datum 31 maart 2020
Onderdeel [REDACTED]
Ons kenmerk [REDACTED]
Uw kenmerk [REDACTED]
Onderwerp Advies conceptwetsvoorstel persoonsgerichte aanpak en meldingen over radicalisering en terroristische activiteiten

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden.

Geachte mevrouw [REDACTED]

Bij brief van 13 februari 2020 heeft u namens de minister van Justitie en Veiligheid het College van procureurs-generaal gevraagd te adviseren over het conceptwetsvoorstel persoonsgerichte aanpak en meldingen over radicalisering en terroristische activiteiten.

Het conceptwetsvoorstel strekt tot het verstevigen van de wettelijke basis onder de inspanningen van het lokaal bestuur ter bestrijding van radicalisering en terroristische activiteiten. Meer in het bijzonder gaat het daarbij om een wettelijke taak en een wettelijke mogelijkheid voor het college van burgemeester en wethouders (hierna: college van B&W), te weten:

- Het organiseren van casusoverleggen waarin de aanpak van radicaliserende of geradicaliseerde personen kan worden besproken;
- De mogelijkheid om meldingen inzake radicalisering door te geven aan andere deelnemers van de casusoverleggen, ook voor zover het gaat om bijzondere categorieën van persoonsgegevens of persoonsgegevens van strafrechtelijke aard.

Het wetsvoorstel voorziet in een structuur voor de casusoverleggen. Daarnaast bevat het wetsvoorstel een grondslag voor gegevensdeling door de aan de

casusoverleggen deelnemende partijen. In de op dit moment functionerende casusoverleggen vindt deze gegevensdeling plaats op grond van de op de deelnemers toepasselijke regels voor gegevensdeling. Het is de bedoeling om buiten twijfel te stellen dat ten behoeve van de afstemming van maatregelen gegevensdeling altijd mogelijk is. Om die reden is in het voorstel een daarop toegespitste grondslag voor gegevensdeling opgenomen.

Het College acht de bestaande casusoverleggen zeer waardevol voor de bestrijding van radicalisering en terroristische activiteiten. Het College heeft daarom met instemming kennis genomen van het voornemen om deze casusoverleggen van een solide wettelijke basis te voorzien en is gaarne bereid daarover te adviseren. Ten behoeve van de overzichtelijkheid is dit advies artikelsgewijs opgesteld.

Alvorens in te gaan op de artikelen merkt het College op dat het wetsvoorstel uitsluitend ziet op natuurlijke personen. In de praktijk is er echter ook regelmatig behoefte aan het in een casusoverleg kunnen bespreken van een rechtspersoon. Hierbij kan worden gedacht aan een religieuze instelling of een idealistische stichting die mogelijk te ver gaan in hun activisme. Ook het huidige modelconvenant voorziet hier niet in. Daardoor ontstaan in de casusoverleggen regelmatig discussies of een bepaalde rechtspersoon wel mag worden besproken of dat uitsluitend de bestuurders van de rechtspersoon in het casusoverleg kunnen worden geagendeerd. Het College zou graag zien dat de in de praktijk bestaande onduidelijkheid wordt weggenomen en dat expliciet rechtspersonen onder de werking van het wetsvoorstel wordt gebracht.

Artikel 2 Casusoverleg

Het modelconvenant, op basis waarvan de huidige casusoverleggen functioneren, ziet op de aanpak van radicalisering en extremisme. In zowel de titel van het wetsvoorstel als het eerste lid van artikel 2 komt het woord 'extremisme' niet voor en worden uitsluitend radicalisering en terroristische activiteiten genoemd. Uit de betreffende passage bovenaan pagina 5 van de memorie van toelichting kan worden opgemaakt dat ook 'extremisme' daaronder zou moeten worden begrepen. Het College adviseert om 'extremisme' expliciet in de titel en de artikelen van het wetsvoorstel te benoemen omdat er in de praktijk nadrukkelijk naar gekeken wordt (oftewel: waar hebben we het in een specifieke zaak nu precies over?). De integrale aanpak in de casusoverleggen is gericht op zowel

radicalisering, als extremisme en het tegengaan van terrorisme. Het verdient aanbeveling dat de titel en de tekst van de wet precies daarop aansluiten.

Artikel 3 Bijzondere categorieën persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard

In artikel 3 lid 2 is sprake van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard "als bedoeld in paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming". Genoemde paragraaf geeft echter geen definitie van het begrip 'persoonsgegevens van strafrechtelijke aard'. Daarom kan "paragraaf 3.2" beter worden vervangen door "artikel 1", waarin wel een definitie van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard is opgenomen.

Artikel 4 Informatieverstrekking tussen gemeenten

Artikel 4 betreft de informatieverstrekking tussen gemeenten. Het college van B&W dat gegevens over een bepaalde persoon bewaart, kan deze gegevens verstrekken aan het college van B&W van een andere gemeente indien blijkt dat de bewuste persoon in die andere gemeente verblijft. Het College vraagt zich af hoe dit in zijn werk zal gaan. Want in de memorie van toelichting staat op pagina 10/11 dat als het college van B&W de conclusies van het casusoverleg ten aanzien van een bepaald subject vastlegt ten behoeve van een eventueel volgend overleg over deze persoon, de gegevensverwerking door het college van B&W in het kader van deze taak daartoe beperkt dient te blijven. Het is, nog steeds volgens de memorie van toelichting, nadrukkelijk niet de taak van het college van B&W om ten aanzien van personen die worden besproken in het casusoverleg een dossier aan te leggen waarin alle door de verschillende deelnemende partijen ingebrachte gegevens worden samengevoegd. Dit doet bij het College de vraag rijzen wat het college van B&W dan precies wél kan verstrekken. Uitsluitend gegevens die door de gemeente zijn gegenereerd?

Daarnaast merkt het College op, dat als er gegevens over een persoon voorhanden zijn, het heel goed mogelijk is dat deze afkomstig zijn van andere partners in het casusoverleg, bijvoorbeeld de politie of het openbaar ministerie. Het kan gaan om gevoelige gegevens, die mogelijk nog een belangrijke rol spelen in een opsporingsonderzoek of strafvorderlijk onderzoek. Het belang van het onderzoek kan met zich meebrengen dat deze gegevens niet verder worden verstrekt. Het belang van het onderzoek kan niet door de gemeente worden beoordeeld. Het College gaat er daarom van uit dat de persoonsgegevens

20200402.043.10403.0006

afkomstig van politie en het openbaar ministerie niet zonder meer worden verstrekt aan andere gemeenten.

Het College adviseert om in een tweede lid van artikel 4 een verplichting op te nemen inhoudende dat, als de noodzaak zich voordoet om persoonsgegevens te verstrekken aan een andere gemeente, de persoonsgegevens die van partners in het casusoverleg afkomstig zijn moeten worden besproken in het casusoverleg en dat de instemming van de oorspronkelijke verwerkingsverantwoordelijke moet worden verkregen alvorens zij aan een andere gemeente kunnen worden verstrekt. Zie in dit verband ook de opmerkingen van het College over artikel 5.

Ten slotte vraagt het College zich af waarom uitsluitend 'verblijven' als bedoeld in artikel 2, eerste lid als verstrekingsaanleiding is genoemd en niet tevens 'zullen verblijven'. Wanneer een subject met een zekere grenzende waarschijnlijkheid op het punt staat naar een andere gemeente te verhuizen vanuit de gemeente waar tot dan toe het casusoverleg plaatsvond, dan hoeft met de gegevensoverdracht toch niet te worden gewacht totdat de verhuizing achter de rug is?

Artikel 5 Meldingen

In artikel 5 wordt zelfs een nog ruimer verstrekingsregime voorgesteld dan in artikel 4. Als het college van B&W een melding ontvangt ter zake van radicalisering, kan het college van B&W de ontvangen gegevens beschikbaar stellen aan andere instanties (dan gemeenten) voor zover dat noodzakelijk is met het oog op hun taakuitoefening. Deze bevoegdheid kan echter zeer ernstige nadelige gevolgen hebben voor een lopend strafvorderlijk onderzoek als het gaat om gegevens die afkomstig zijn uit een opsporingsonderzoek of een strafvorderlijk onderzoek. Immers, onoordeelkundig gebruik van deze gegevens kan verdachten alarmeren dat er een opsporingsonderzoek is ingesteld of zelfs ertoe leiden dat verdachten de gelegenheid krijgen bewijsmateriaal te laten verdwijnen. Het College is van oordeel dat in alle gevallen waarin het gaat om politiegegevens of strafvorderlijke gegevens de politie respectievelijk het openbaar ministerie in de gelegenheid moet worden gesteld te beoordelen of de doorverstrekking aan andere instanties eventueel op bezwaren stuit, bijvoorbeeld in verband met het belang van het (strafvorderlijk) onderzoek. Daarom stelt het College voor dat artikel 5 wordt gewijzigd in die zin dat de gemeente de andere instanties kan verwijzen naar de politie of het openbaar ministerie indien dat noodzakelijk is voor hun taakuitoefening. Deze instanties kunnen dan de politie of het openbaar ministerie volgens de huidige procedure van de Wet politiegegevens (Wpg)

respectievelijk de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) verzoeken gegevens te verstrekken.

Overigens merkt het College op dat artikel 5 het alleen heeft over meldingen ter zake van radicalisering. Dient ook in deze bepaling niet te worden gesproken over radicalisering, extremisme en het tegengaan van terrorisme?

Artikel 6 Wijziging Wet politiegegevens

Aan artikel 20 Wpg wordt een lid toegevoegd, waarin – kort samengevat – staat dat indien de politie deelneemt aan een casusoverleg, zij politiegegevens verstrekt voor zover dat noodzakelijk is voor de afstemming van de maatregelen bedoeld in artikel 2. Deze verstrekking blijft achterwege indien naar het oordeel van de verwerkingsverantwoordelijke zwaarwegende redenen zich daartegen verzetten.

Ingevolge het huidige eerste lid van artikel 20 Wpg dient de verstrekking van politiegegevens in overeenstemming met het bevoegd gezag plaats te vinden. Het College merkt op dat deze toets niet ook in het voorgestelde lid 3 voorkomt. Dat betekent dat de zaakofficier van justitie ex artikel 9 Wpg of de officier van justitie die het gezag uitoefent over het Team Criminele Inlichtingen ex artikel 10 Wpg geen mogelijkheid heeft om de verstrekking te toetsen. Dat is naar het oordeel van het College echter wel degelijk noodzakelijk, omdat deze officieren van justitie moeten kunnen beoordelen of de informatie kan worden verstrekt, opdat het openbaar ministerie niet later in een procedure wordt verrast door informatie die eerder door de politie in het casusoverleg is verstrekt. Het College adviseert om de voorgestelde bepaling overeenkomstig het eerste lid van artikel 20 Wpg aan te vullen met de voorwaarde dat de verstrekking van gegevens tevens in overeenstemming met het bevoegde gezag dient plaats te vinden.

Artikel 7 Wijziging Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens

Er wordt een nieuw artikel 8b voorgesteld waarin met zoveel woorden staat dat als het openbaar ministerie deelneemt aan het casusoverleg, justitiële gegevens kunnen worden verstrekt voor zover dat noodzakelijk is met het oog op de bevordering van de afstemming van de maatregelen als bedoeld in artikel 2. Het College merkt op dat ingevolge artikel 1, onderdeel k, onder 1°, Wjsg de minister de verwerkingsverantwoordelijke is voor justitiële gegevens. Het College van procureurs-generaal is ingevolge artikel 1, onderdeel k, onder 2°, Wjsg verwerkingsverantwoordelijke voor strafvorderlijke gegevens. Het College van

20200402 043 10:03 0008

procureurs-generaal is op grond van artikel 8a Wjsg in sommige omstandigheden bevoegd om justitiële gegevens te verstrekken. Artikel 8a bepaalt dat voor zover dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend belang, het College van procureurs-generaal in de gevallen waarin het ingevolge artikel 39e of 39f bevoegd is strafvorderlijke gegevens te verstrekken, justitiële gegevens kan verstrekken.

Gelet op de bestaande wettelijke regeling omtrent de verantwoordelijkheid voor de verwerking van justitiële en strafvorderlijke gegevens vraagt het College zich af of de voorgestelde wijziging van de Wjsg de juiste is.

Naar het zich laat aanzien dient in het voorgestelde artikel 8b, dat gaat over de verstrekking van justitiële gegevens, het openbaar ministerie te worden vervangen door 'Onze Minister' (die in het wetsvoorstel wordt genoemd in artikel 1 onder d). Immers, de minister van Justitie en Veiligheid is de verwerkingsverantwoordelijke voor de justitiële gegevens.

Een andere oplossing is om het voorgestelde artikel 8b te schrappen onder toevoeging aan artikel 8a van het voorgestelde artikel 39fa, zodat het College van procureur-generaal tevens bevoegd is justitiële gegevens te verstrekken in de gevallen waarin het ook op grond van artikel 39fa bevoegd is strafvorderlijke gegevens te verstrekken.

Ten slotte merkt het College op dat ook artikel 39j Wjsg dient te worden gewijzigd. Artikel 39j Wjsg ziet op de registratie van de verstrekking van gegevens ingevolge de artikelen 39e, 39f en 39ga. Hieraan dient artikel 39fa te worden toegevoegd.

Hoogachtend

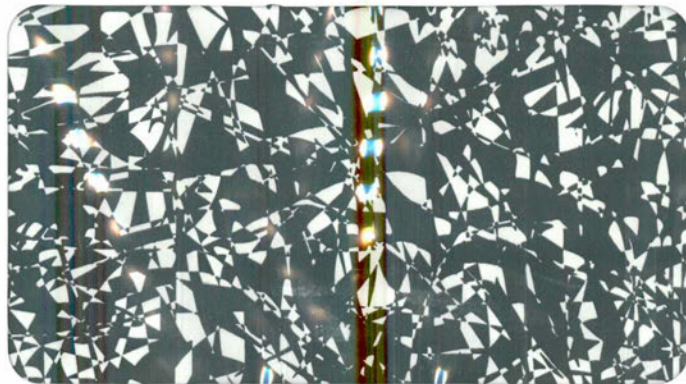
procureur-generaal

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal
parket-generaal

TPG Post
Port betaald
Port payé
Pays-Bas

6000 € 10

Gezien scankamer
JenV

02 APR. 2020

FM Haaglanden
31 MAART 2020
Ontvangen

RD9CC #X890X0X#00#0000#

